

24.

Q. F. S. F. Q.

HISTORIA FOEDERUM,

PRÆCIPUE RECEN'TIORUM,
SV ECIAM inter & DANIAM;

CUJUS

PARTICULAM NONAM,
SUFFRAG. AMPLISS. PHILOSOPH. ORDIN.
IN REGIA ACADEMIA UPSALIENSI,

PRÆSIDE

M^{AG.}. CAROLO FRED.
GEORGII,

HISTOR. PROFESS. REG. ET ORDIN.

DISSERTATIONE ACADEMICA,
PUBLICÆ BONORUM CENSURÆ MODESTE SUBMITTIT
STIPENDIARIUS NESSELIANUS
CAROLUS MAGNUS ENVALLSSON,
FIERDHUNDRENSIS.

IN AUDIT. CAROLIN. MAJ. D. 8 MAJI
ANNI MDCCCLXXVI.

H. A. M. S.

UPSALIÆ,

Apud Joh. EDMAN, Reg. Acad. Typogr.

Viro

Summe Reverendo & Amplissimo,

D^oNO JOH. J. AMNELL,

S. S. Theol. DOCTORI & PROFESSORI Celeberrimo, U-
triusque Consistorii ADSESSORI Gravissimo, Ecclesiae Wak-
salensis PASTORE Districtusque Lagund. PRÆPOSITO Vi-
gilantissimo;

Viro

Admodum Reverendo & Præclarissimo,

D^oNO MAG. ERICO WALLER,

S:Æ R:Æ M:TI A: SACRIS, Ecclef. Örebroënsis PASTORI &
adjacentis Districtus PRÆPOSITO Meritissimo, nec non Scho-
lae, quæ ibidem est, Trivialis INSPECTORE Gravissimo;

Viris

Plurimum Reverendis atque Præclarissimis,

D^oNO MAG SVEN. D^oNO MAG. SVEN.
FRYXELL, SANDMARK,

Ad Æd. Div. S:ti Nicolai Eccl. S:ti Nicolai Stock-
holmienſi COMMINISTRO Stock-
holmienſi COMMINISTRO Di-
gnissimo, Fidelissimo;

FAUTORIBUS AC EVERGETIS
OPTIMIS

SACRUM.

KYRKOHEDEN

Uti Husby Sjutolfts Församling,

Årevördige och Höglärde Herren,

HERR JOHAN ENVALLSSON,

Min kåraaste Broder,

Samt

Dygdadla FRUN,

FRU CATHARINA C. KJÖPKE,

Min Högtåradå Svågerska.

Kan nånsin, Vårda Par, Jag Eder godbet glömma?

Kan jag väl Edert nit och ömbet nog berömma?

Nej: Viljan är väl god, men handen är för svag.

Jag ber, at Himlen må i ymnigt mått belöna

De prof af ådelmod, som jag hos Er fått röna,

Och at Er sällket må förnyas dag från dag.

Min kåraaste Broders

och

Min Högtåradå Svågerskas

Förlundiaste Tjenare

CARL MAGNUS ENVALLSSON.

Interim, quoad viveret MARGARETA, integrâ manente Regnorum septentrionalium conjugione, stetit hoc, cuicuimodi erat, fœdus, Daniæ tamen Regno, quam ceteris, præsertim in Hollâstico bello, majora commoda allaturum p). Sub ERICO Pomerano autem, quæ, vel ex ipsius fœderis præscripto, Regi incumbebant, munia non recte curante, cœpit mox vacillare; novis quidem subinde conventionibus uteunce sustentatum q), & nova etiam intercedente pactio explicatum auctumque, quæ altera adpellari solet Calmariensis Unia, & his maxime continebatur momentis;

Posterior Unio

Calmar. A. MCDXXXV. I. Persisteret Regnorum sub uno Regnatore perpetua conjunctio, ita tamen, ut quæ eorum cuique ab antiquo fuerant, leges, immunitates & jura sarta tectaque essent.

II. Rex in quolibet Regno ex illius indigenis summos constitueret Administros, Drotzetum, qui e supremo tribunali jus diceret, Mareschallum, qui exercitui præcesset, Aulæ Magistrum, qui Regiam aulam regeret, & Cancellarium, cui Regni Sigilla adservanda crederentur.

III. Quotannis Rex per continuos quatuor menses in quolibet Regno alternis commoraretur, Regalis officiū ibi munia obitus, adjunctis sibi duobus ex reliquorum Regnorum unoquoque Senatoribus, ad res vel cuique proprias, vel omnibus communes si obvenissent curandas.

IV. Ingruente externo bello, junctis viribus, haud aliter ac si unum esset Regnum, illud propellere singula tenerentur, ut & alterum alteri, ut res tularent, subvenire; neque illorum ulli, ceteris non consentientibus, novum adornare bellum fas foret. V.

V. In novi Regis electione observari deberent
P 3 sequen-

Hæc, quæ modo diximus, forte haud fuerit alienum distinctius aliquanto explicuisse. MARGARETA, cum vivo adhuc Filio OLAVO Daniam Norvagiamque tutorio nomine regeret, Slesvicensem Ducatum fiduciarium, qui, Jutia Australis dictus, ab antiquo Danicæ fuerat clientelæ, feudum adpellant, HENRICI, ultimi ex Abelica stirpe Ducis, obitu vacuum, solenni ritu & porreto, ut moris erat, vexillo, possidendum lege, quam dicunt, feudali transtulerat in GERHARDUM, Holsatorum Comitum Seniorem, a. MCCCLXXXVI. Quod vero in peregrinas manus concederit regionem, Regio tum fitco adserendam rectius, id quidem unum interpretantur Dani Scriptores, in quo sit hallucinata, neque suæ Daniæ ex æquo prospexerit Princeps alioquin & sagacissima, & ad rem adtentior: juxta tamen temporum iniquitatem & habitum rerum statumque, a metu hitre Svecorum sub ALBERTO, illinc Vandalici foederis haud plane liberum, verecunde excusantes (vid. HOLLBERG. H. D. tom. I. p. 474 & 519.). Profecto Ipsa deinde, septentrionalium Regnorum potita diadema te, nihil fecit reliqui, quod ad eluendum hoc, quicquid esset, politicæ culpæ pertineret. Etenim, quemadmodum superius p. 34. innuimus, haud fuerit improbabile dictu, Reginam ad Septentrionis imperium tanta ambitione, præter alias, vel hanc maxime ob causam esse gratalam, ut haberet, unde potentiam Holsaticæ domus, suæ domui gravem, reprimeret fortius. Nihilo tamen minus istam rem, utpote periculosæ plenam aleæ, cogitate tractare, quove certiore iœtu destinata feritet, lentiori ad illa gradu procedere sapienter instituit. Igitur Illa initio Holsatos novo sibi foedere, saltem in speciem, conjungere; tum prædia in Slesvi-

*sequentia: Drotzetus ac Mareschallus illius Regni,
in*

censi agro equestria, si qua forte vacarent, numerato
pretio emititare ac, Danici juris facta, suis tribunalibus
subjicere (vid. HVITFELT. I. c. p. p. 591. 620.); & deni-
que ampliori neutquam deesse occasione, quam mors
GERHARDI Ducis opportune obtulit, Hollatorum re-
bus sese immiscendi. Cælo namque in prælio cum
Dithmarsis GERHARDO a. MCDIV. cum de tutela libero-
rum, plures autem utriusque sexus reliquerat in tenella
admodum ætate, Eorum Mater ELISABETA Brunsvi-
censis & Patruus HENRICUS acriter inter se contende-
rent, & ad arma res tandem rediisset, Ducalis Vidua,
viribus fortunaque inferior, MARGARETAM adiit, E-
jus & ERICI Regis fidem implorans, ut, qui feudi Do-
minus, ille idem præsidio esset clientibus impuberum-
que susciperet tutelam. Regina haud segniter adesse pe-
tenti, pecuniam suppeditare, & vicissim pignoris loco
regionis urbes ac munitiona loca sibi stipulari, donec
toto fere Ducatu per hunc modum sensim esset poti-
ta. Ex altera parte ELISABETA, quorum hæc tandem
evaderent, ut videtur, perspiciens, nempe, quam ad
se liberosque servandos esset ingressa, hac eadem via
illos ditionibus exui, lite de cessione Gottorpiensis ar-
cis mota, periculosam istam amicitiam dissolvere atque
in gratiam cum æmulo & affini HENRICO redire. I-
stam porro ulturus injuriam, ERICUS quidem arma,
vario tamen & plus quam dubio marte, in Holsatos in-
struit, sed MARGARETA, ad consilia prudentior, suo
interventu, motus immaturos composuit, pacis a. MCDXI.
per Transactionem Coldingensem (v. HVITF. I. c. p. 639.)
quinquennalibus induciis, quibus urbes aliquot & plu-
rima territoria Slesvicensis Ducatus in Danorum relata
funt possessione, donec controversia, si alio non posset

in quo Regem contingeret decidere, bac de re certiora

modo, a Romano Imperatore ex aequo & jure decide-
re. Vix autem Regina obiit diem, cum recrudere
Hollaticæ turbæ sub ERICO, qui, sibi relictus & neque
Illi exemplo temporum opportunitates, quoad suæ in
borealibus Regnis res maturuissent, neque induciarum
finem expectans, lata de tribunal per Cancellarium sen-
tentia, totum Ducatum, & quicquid inde penderet ju-
ris, ELISABETÆ Ejusque liberis abjudicavit, ac sibi Re-
gnoque Daniæ solenniter afferendum pronunciavit; &
istam sententiam, duriorem forte, animum Regis ad mi-
tiora nequitquam fletere tentantibus Hollatis, Impera-
tor SIGISMUNDUS, a Rege rogatus, suo paulo post
confirmatum ivit diplomate (vid. Id. l. c. p. 645. 662.
seqv.). Multa hic disputant Autores Dani (vid. impr.
HOLLB. l. c. p. 520. 538.), neque injucunda scitu, ne-
que inutilia, de Slesvicensi clientela, sitne illa ad Da-
nica jura, quæ personalem, ut loqvuntur, an ad Ger-
manica, quæ realem & hæreditariam possessionem in-
ferunt, exigenda; quæ vero expendisse hujus neque lo-
ci est, neque instituti. Quæ nos ex Annalibus Dano-
rum, qui describunt fusius, in pauca contulimus, eo
tantum valent, ut adpareat, nullas adeo in tota hac
controversia fuisse vel Svecorum, vel Norvagorum par-
tes, qui ex domita & subiecta Slesvicensi provincia
nihil omnino commodi ceperissent, ut potius, quicquid
inde redundaturum fuisset emolumenti, ad solum Daniæ
regnum, tantæ amplificandum regionis accessione, per-
tinuerit.

Fuit vero hæc controversia velut scintilla, ex
qua excitatum est teterimi belli incendium, per vigin-
ti amplius annos, Danicis oris funestum, septentrioni

*tiora facerent reliqua regna, juberentque Halmsta-
dium*

universo grave, neque ante extintum, quam motus in Svecia, ex ipsa hujus belli occasione orti, ERICUM cogerent, quoquo posset modo, male coeptam, pejus defensam cum Holsatis caussam componere, pactione Vordingburgensi a. MCDXXXV. in qua Slesvici possessio ADOLPHO, filiorum GERHARDI alteri, primum enim bellum absumserat, quoad viveret, permissa (vid. HVITF. l. c. p. 788.). Et desitum tandem est de Slesvicensi Ducatu disputari, cum CHRISTIERNUS l. ex Oldenburghensi domo Danica capesseret scepta, qui, ADOLPHI ex sorore HEDVIGE nepos & ex aste heres, & hanc provinciam & Holsatiam quoque, non armis, sed sangvinis jure, Danorum adjectit imperio. Mirum forsitan videbitur cuiquam, quod ERICUS, totius borei orbis viribus & Cæsaris præterea amicitia succinctus, hunc tantillum terræ angulum, tot annorum spatio, subigere nequierit: & sane commemoratur in fastis, instruclissimos, pro illis certe temporibus exercitus, nempe nunc centena, nunc iterum quinquagena hominum millia, in Holsatos duxisse. Sed vero, præterquam quod ERICI res gestæ satis superque edoceant, æque parum Imperatoriis ac ceteris civilibus regnandique artibus Illum fuisse instructum & ornatum, neque etiam invicem adversariis sua deerant præsidia, ut qui, non Brunsvicensibus modo & Meklenburgicis Principibus, sed Vandalicis quoque civitatibus, quæ isto ævo plurimum opibus valebant, foedere juncti, tanti sustinere belli molem & Regis conatibus, quantumvis repetitis, fortia utique latera potis erant opponere. Quoniam autem de Holsatorum sociis sermo incidit, confidimus fore, ut nobis B. Lector non succenseat, si nostro pro modulo *angustias* Historicæ studiosiores, in transitu & velut aliud

dium mitti delectos viros XL. e quolibet regno, Regiae vacaturos electioni r); quem hi CXX. unanimi consensu eligerent, pleno jure Rex esset.

Q

VI.

agendo, submonuerimus de genealogico errore, licet forte alii leviusculum judicaverint, quem erraverunt Dani Auctores, HVTFELDIUS (vid. l. c. p. 667), & post eum PONTANUS (v. Rer. Dan. Hist. libr. 9. p. 358.), nec non ipse HOLBERGIUS (v. loc. cit. p. 542. sequ.), in quem etiam induci ab illis se pastus est nostras Gen. a DALIN (Jv. H. R. S. tom. II. p. 626. sequ.), cum ALBERTUM, Sveciæ quondam Regem, in belli Hollatici scenam producentes, sua Illum ope Holsatis adfuisse produnt. Nempe licet Meklenburgicos inter Scriptores, qui utique hac in re pro locupletissimis fuerint habendi, de anno ALBERTI Regis emortuali non satis conveniat, aliis, cum KRANTZIO & LATOMO, annum septimum, aliis, cum CHEMNITIO & Diario Visbyensi (ap. LUDEVIG. in reliqu. Mscr. tom. IX. p. 191.) duodecimum annum seculi XV:ti ponentibus; id omnino certum est atque exploratum, ultra hunc annum vitam non produxisse ALBERTUM, atque adeo nec Slesvicensibus turbis annis ejusdem Seculi XVI:to & XVII:mo interesse potuisse, quod perhibent HVTFELDIUS & qui ejus seqvuntur auctoritatem; quin potius ex Diario Wadstenensi, Scripto fere coævo, & aliunde quoque constet, ALBERTUM, de quo hic injicitur mentio, Sveciæ Regis fuisse filium ex altera conjuge AGNETE Brunsvicensi, qui Patris in Ducatu Successor undecimo post illum anno diem obiit (vid. BUCKHOLTZ. Hist. Duc. Meklenb. p. 337. sequ.). Sed redeamus in viam.

Quanquam sic satis evidens est, ad Svecos vel Norvagos nihil adtinuisse Slesvicense hoc negotium,

VI. Defuncto Regi si nonnisi unus superstes
foret Filius legitimus, Eumque idoneum judicarent
Electores, qui citra Regni civiumque fraudem iu-
perio

---

utpote quod non alio spectarit, quam vel ad tuendos
vel proferendos Danici imperii fines, tantum tamen ab-
fuit, ut sociis deessent, ut potius haud desiterint, suo
licet maximo incommodo ac detimento, ingentes nom-
modo sumitus, quoad tolerare poterant, in alienos eroga-
re usus, sed brachia etiam præbere & fidam his suis sociis
operam in acie fortiter navare. Si subdubitaveris, fidem
ita faciunt evolventi annales nostri, ut omnis mox es-
vellatur scrupulus. Haud forte pigebit unum alterum
ve locum e multis excerptisse. ERICUS Olai, durius-
culo sui ævi linguae habitu, de collatis a Sviionibus hanc
in rem pecuniis ita: Hujus Erici R. tempore, solvebatur
tributum de Svecia juxta ultimum posse, immo ultra posse
cujuslibet incolarum; nam rusticus, qui colebat unam mar-
catam terræ, solvit in tributo majori XII. vel XVI. vel XX.
marcas, usque ad ultimum obulum, qui de tota possessione
sua poserant extorqueri aut etiam explorari: unde erant
rustici, qui solvebant in majori tributo anni XXIV. XXVI.
& XXVIII. marcas &c. Quæ si ad hodiernum pecuniæ
modum exegeris, oppido grave fuisse illud ita dictum
tributum majus indicant, præter alia, quæ singulis annis
solvebantur. Pergit ERICUS: Omnis autem hæc pecunia
deferebatur in Daciam: - - - Sicubi autem erat pecunia in
regno, erat utique in manibus exactorum Regis & officiali-
um ceterorum: - - - unde concti sunt tam nobiles, quam
plebeji vendere bona sua immobilia & clenodia preciosa a
suis parentibus derelicta, sicutque fiebant domini, qui aliunde
venerant miseri, emitis prædiis undecunque &c. (vid. Hist.
Svec. Goth. edit. Mess. p. 295. sequ.). Idem porro de-

perio præficeretur, proximo Hic post Patrem electio-
nis jure regnaret; si plures, ex Illis Regno dignis-
simum, sive major, sive minor non fuerit, eligerent;
ceteris

Q 2

laboribus Svecorum bellicis hæc inter alia habet: Bona
sua immobilia vendentes & in pignus exponentes suis sti-
pendiis militabant - - - Interim autem, dum taliter Sve-
ci militarent pro Dacis, ut eis acquirerent terras & castra,
officiales Regis, qui castra gubernabant & regnum eviscera-
bant - - - reddebat eorum prædia desolata - - - In
hostium congressu, quia Sveci pro Rege certabant fidelius,
duplo damna majora receperunt, quam alii - - - Dum
Rex ingrederetur Imbriam - - nisi Sveci Regi suo tunc
fidelissime adstisset, absque dubio fuisset occisus &c. (vid. ID.
l.c. p. 292. sequ.) Gemina his sunt, quæ cum de tribu-
tis, tum de expeditionibus bellicis refert Chron. Rhytm.
Maj. (p. 176. sequ.) de ERICO locutum: Han bōlt ett
örlog i Holstalandu: Tberföre kommo Svanske i vanda: The
skulle kostelika tyt fara, Arf ok egit fingo the ey spara &c.
Ena reja Han till Femeren gjorde - - Haffde the Sven-
ske ey tha varit, Full illa baffde Han tha farit: The bulpo
bonom aff then nöd, Annars bade han varit flagin död
& q. s. r. Observamus, Danos Scriptores, hanc Regis
in Fimbriam insulam invasionem, quæ a. MCDXIX. fa-
cta est, describentes, hæc Svecanæ virtutis documenta
reticere penitus. Neque etjam suas, in Rege Iublevando,
symbols Clerici Sveci passi sunt desiderari, ea tamen
lege, quam illa tempestate sibi solebant præstruere, ne
privilegiis & immunitatibus, suo datis ordini, fraudi fo-
ret ista liberalitas; quemadmodum testantur Acta Con-
ventus Helsingob. a. MCDXXVII. apud PERINGSKÖLDI-
UM (in Mon. Ulleråk. p. 157.) & in primis Nob. WILDI-
UM (in Hist. S. Pr. pag. 433.). Et ipse præterea ERI-

ceteris concessione prædiorum feudorumque prospicitur; Regis Filiabus nuptiæ conciliarentur, quales converint.

VII.

CUS amplissimum de fide Svecorum ac benevolentia, Sibi in hoc rerum articulo præstata, dicit testimonium, gratum invicem animum declarans, in *Litteris ad Senat. Svec. MCDXXVI. Haffnia datis*, ad quas ex Archivo Reg. Antiquit. provocat Generosiss. a DALIN, quarumque nobis optassemus copiam, cum publici nondum, quod sciamus, factæ sint juris. Prona autem hæc in Regem & Socios Danos Svecorum pariter ac Norvagorum studia eo majoris deputabuntur pretii, quod suos ipsorum fines, dum alienis prorogandis opes & sanguinem impendunt, ab excursionibus vicinorum Moscorum haberent tutandos; id quod HVITFELDIUS (l. c. p. 681.) & ex eo alii referunt. Ceterum Rex, ad unam Holsatici belli curam intentus, reliqua parum curabat.

q) Pessime sub ERICO Pom. habitam ac vexatam fuisse nostram Patriam negati profecto nequit; etenim exhaustas, Illo regnante, civium opes, subversas fortunas, agros desertos a colonis, sub duro gementibus iugo, in miseram plebem Praefectorum Regionum sævam tyrannidem, & nescio quæ non publicæ calamitatis exempla & documenta pleno ore loquuntur patrii annales, & in his *Chronicon Rhytm. Maj.* quo simplicius, eo verius. Et cum subjectorum clamores iterum iterumque surdas Regis aures pulsarent, nec tempestiva tantis malis adhiberetur medicina, fieri utique non potuit, quin res tandem in vim apertam & inde in civiles erumperet fluctus. Quantumcunque etiam usserit belli foris gerendi necessitas, modum tamen oportuisse statui gravissimis populi ærumnis, & per se patet, & haud diffitentur Dani Auctores, in MARGARETAM tamen de-

VII. Cum ex Rege mascula non superesset proles, eligentium permitteretur arbitrio, extraneum ne Regem maluerint, an indigenam. Hoc si arriserit, ducta a septenni puerो sorte, explorandum, e quoniam Regnorum, nullo inter ea habito dignitatis di-

Q 3

scri-

fendendam, quam ERICUM excusandum proniiores (conf. HOLB. l. c. p. 569.). Exortæ sic tandem apud Dalekarlos, nec modum nec finem habentis sævitiae intolerantiores, turbæ brevi latius serpunt & tantum non per omnes Regni provincias ita pervadunt, ut Duce ENGELBERTO, acerrimo protraitæ libertatis vindice, intra vertenteum annum, Præfecti exteri, plebis odia tot titulis commeriti, arcibus, quas hinc inde Regis nomine infederant, ejecisti, Regni ditiones, ex ejus lege, indigenis gubernandas relinqvere coacti fuerint. Siquidem ENGELBERTI facta est mentio, venia Lectoris, verbum de Eo unum adjiciemus. Ne sua Ille unius auctoritate, quamvis populi, propensissimo semper Eum studio prosequentis, suffragiis fulta, rem tanto molimine gravem suscipere videretur, Senatum Regni, qui & ipse in sedandis initio Dalekarlorum animis operam, sed, Rege suis patrocinante hominibus, inanem posuerat, partim rationibus, partim minis adduxit, ut secum faceret & Regi, missis litteris, obsequia renuntiaret. Rem candide pro more suo exponunt nostri, Chron. Rhythm. Maj. (p. 198.) & ERICUS Olai (l. c. p. 309.), ita tamen, ut magis, quæ hac occasione gesta, quam quæ dicta sunt, respiciant. Contra Noster LOCCENIUS (vid. Hist. Svec. ed. Holm. p. 95.), quæ Vadstenis disceptata fuerunt, ibi enim Senatum convenerat ENGELBERTUS, plenius paullo enarrans, licet, ut nonnullis Historicorum est folenne, suopte magis ex ingenio, quam ex rei ve-

serimine, Rex esset nominandus. Tum, sacramenti religione obstricti singuli eligentes, praeuntibus verba ArchiEpiscopis, demandatum sibi negotium ex fide perficerent. Quod si hos una inter se voluntate consentire non accideret, ipsi suo de oratione delegarent

titate, quæ utrinque dici debuerint, non quæ dicta sint, referre videatur; ita tamen rationum pondera ab utraque parte exigit, ut, cum sint, qui ambigant, an ex fide ac boni Civis officio fecerit ENGELBERTUS, arma capiendo, juxta haud obscure indicet, Illum a temeritatis reprehensione utique absuisse. Gemina sunt quæ habet MEURSIUS (Hist. Dan. p. 118.), a quo forte sua mutuatus est Noster, qvamvis inverso paulisper momentorum ordine. Longum foret, neque huic satis congruum instituto, anquirere in genere, civi quid licet in turbidiori Civitatis statu, quando omnia conculari civium jura ac juxta libertatem salutemque publicam in ultimum viderit discrimen adduci, atque adeo hinc animadverterit, animam agenti Patriæ quovis esse modo subveniendum, illinc perpenderit, quid sibi de poscant sancta Imperii Imperantiumque jura; ne scilicet adhibeantur remedia, malo curando periculosiora; & quæ huic affinia sunt argumento, ab Historico tangenda parcus, a Publici Juris Doctore copiosius explicanda (conf. PUFFEND. Jus Nat. & Gent. Lib. VII. c. VIII. §. 4. seq.) Extra nostros autem non egressi cancellos, non possimus, quin subnotemus, quæ de hisce in Svecia motibus ad fert Clariſl. MUNCHEBERGIUS, ut nobis saltem videtur, non admodum sibi constare; ceterum oculatioribus dijudicandum permittentes, an sint ad rem, quæ de *delicto universitatis* ex hac occasione disputat (vid. loc. cit. p. 101.). Nempe, qui aliquanto jam, quam pro more suo, in no-

rent XII. Viros, probos & intelligentes, qui, repetita jurisjurandi formula, non ante abscederent incepto, quam concorditer & summa singulorum confessione Regem renuntiassent.

VIII.

stram gentem mitior, illi se dicas gravissimas, ut ait, scribere nolle, sed eam potius omnibus excusandam modis censere, eam, quam præfert, ob rationem, quod administratio imperii Erici palliari vel defendi nunquam possit, & quod præterea, ut paulo superius loquitur, arma contra Eri-
cum moverint Sveci, ea saltem intentione, ut immunitates suas defendarent, neutiquam ut unionem rumperent, concep-
tis verbis declarat; idem ille mox aliam iterum hujus suæ lentitatis caussam quoque interserit, quod turbæ bæ in Svecia ortæ non toti Nationi, sed quibusdam tantum in-
quietis & turbulentis adscribi possint, nec pro delicto uni-
versitatis unquam reputari, & q. s. r. Ergo ne dixeris, his solis, inquietis & turbulentis, fuisse integrum, armis suas defendere immunitates; hos solos, quicquid in Republica gerenda peccasset ERICUS, recte & pro suo jure esse ultos: quod autem excusati fecerint hi, idem si ten-
tassent plures, haud vacare culpa, si omnes, pro deli-
cto universitatis haberi? Ut quis pervideat, quam ista parum apte inter se cohærent, me opus non fuerit monitore: Quid? si ex Historicis momentis satis dilu-
cide adparuerit, illos maxime, & fere non alias, ENGEL-
BERTUM habuisse adversarios, qui, suis privatis ducti compendiis, Danicarum partium, quam patriæ libertatis fuerint studiosiores. Neque abs re monet Nob. WILDE (loc. citat. p. 440.), Optimates, maxime ex Clero, Regi magis, quam ENGBERTO favisse ideo, quod Oligar-
chia plus a populari, quam a Regio metuendum videretur imperio (conf. Gen. a DALIN loc. cit. p. 655.).

Redeo ad ERICUM, cui suo ut & omnium civi-

VIII. Proscriptorum per tria Regna par ubique
est ratio.

IX. Vectigalium, monetæ, aliorumque ad publi-
cam rem pertinentium negotiorum curam Rex cum
Senatu cuiuslibet Regni, prout cuique esse ex usu
visum fuerit, ageret s).

um nomine Imperium solenniter abrogaverat Regni Se-
natus, missis hac de re tam ad Noryagos, quam ad
Hanfeaticas urbes, Holsatico bello adhuc dum adversus
Regem implicitas, Stockholmia litteris a. MCDXXXIV.
quas vel ideo hoc loco ciemus, quod ipsas etiam ab-
dicationis causas ordine sistant (vid. HADORPH. l. c. p.
77. sequ.). Ad hunc nuntium Rex, sibi expurgiscen-
dum ratus, clasie instructa Stockholmiam properat quam,
licet ab ENGELBERTO obsecram, Illius nomine te-
nebat KRÖPELINUS, extraneus quidem, sed strenuus
& cordatus, quin & Svecis ipsis ob probitatem gratus ac-
ceptusque, absque quo si fuisset, ERICUM hi, ut ad-
patet, Regno deturbassent protinus. Ejus certe ope-
ra videtur factum, ut, qui paulo ante Regi nun-
tium simpliciter remiserant, cum Ejus in congresum col-
loquiumque venirent, & interrogasset ille, ob quam cau-
sam Regno suo Eum privare niterentur; mansuetiori jam
induti ingenio, responderent: non se hoc intendere, sed hoc
aut taxat efficere, ut leges Patriæ & privilegia atque liber-
tates & sua cuique jura servarentur; ut habet ERICUS
Olae (l. c. p. 315.); & ad hæc pacisperentur inducias,
quibus utrinque convenit, omnem hanc Civium cum
Rege controversiam a XII. Viris, nominatim ex senatu tri-
um Regnorum adpellatis, die sequentis anni data, ex Sve-
ticarum legum præscripto, Stockholmia fore decidendam;
qua de re vid. Regis Erici diplom. ap. HADORPH. l. c. p. 84.).

Mor ut boni